

Кадрла Эл молк жаны бла билим алырға — ахшы онгла

Республиканы агропромышленность комплексинде артыкда бек изилденген усталыкы бла школунаны шагъарай этиу иш болтурдан берн бардырылды. Аны бла байламлы КъМР-ни Башчысы Казбек Кокков

телеграм-каналында былай жазганды: «Красноармейское, Кишпек, Куба эллени мектептеринде, Тьрынаурну лицейинде да агротехнология классна ачылгандыла. Усталыкыла бла шагъарейлендириу иш «Аш-азыкъ къоркуусузлукъу технология жаны бла жалчытыу» миллет проектни чеклеринде – АПК-да ишчиле» федерал проекте кере бардырылды. Борчубуз жаш телюню эсин аграр усталыкылага буюду.

Агротехнология эл молк производство экономикада аслам жер алган регионда битеулю билем берген школада къуралгъанларын белгилерге сюеме. Къабарты-Малкарга ол баш магъананы тутхан бөлүмю, аны себепли анга уста специалисте бек керек болуп турдыла.

Программага кере аграр жанына эс буюру бла физикадан, химиядан, биологиядан бла математикадан терен билим берюмю. Практика дөрселеде сабийлени эл молкде шөндөгю технологияла бла шагъарейлендириле эмда анда ишни эбине тоюшондорюмде.

Манда усталадан ботон уллу жууалыктык изленди. Аланы келлендири муратда агротехнология класслада оқутхан 18 усталга телерге деп федерал эмда республикалы бюджетден 2,1 миллион сом бөлюнгенди. Специалистени хазырлауу дурс керген предприторияла да себеплик этюмде.

Дагында айтырдым: республикада эл молк жаны бла бийик эмда орта профессионал билим

алырға ахшы оқуу мурдор барды. Аны оқуучула баш борчларыбыздан бириди. Быйыл Президентибизни буйругуу бла Россейде колледжлени ишлерин жангына къуруу жаны бла «Агротехнология» программа ишле башларды. Республикабыз анга катышмай кыялыкты тойлодо».

Игилендириу Къурулушну башлагъандыла

Урван районну Эски Черек элинде «Юйор» миллет проектин чеклеринде жангы сабий садны къурулушу башланганы юсюнден билдиреди КъМР-ни Башчысы Казбек Кокков кесини телеграм-каналында. Эки къатлы мекеме 100 жерге деп белгиленди.

Бюджетно кюнге къурулушчула мурдор салнырына нунгурун къазып башлагъандыла, энди ала бетон къуюу иш бла къорештирди. Проектте тиийшиликте сабий садга группалакыла, музыка эм спорт заллага, шөндөгюлю ашхананга эм медицина отогуға энчи жерлени тиийши халга келтирилгенди. Дагында мекемега жууук тийрелени да тапандарырга мурат салынды.

О хазырлануға бийылгы жылы ахырына дерн берилерге керекди.

Байрам «Сизни фахмузгуз къараучулагъа саугъады»

17 январьда Россейде Артистни кюню белгиленди. Бу байрам къаралыгъады биринчи кере тохташдырды. 17 январь а бошдан сайланмагъанды. Ол СССР-ни биринчи халкъ артисти Станиславскийни туугъан кюнюдо. Байрам театры, кинону, циркни артистлерин, жырчылары да бирикдиреди эмда ала барысы да Россейде бириккен маданият къауум болгъанларын кёрюмде.

Артистни кюню Нальчикде Музыкалы театра да къуанчылы халда белгиленгенди. Анга жоруланган жыйлыуда Максим Горький атлы Орус, Къулипланы Къайсыны атын журютген Малкарь, Али Шогенчук атлы Къабарты драма

саугаланы да кёрюрге болуук эдиле. Иги кесек алга келгенле, алакъа къарай, эрте театрлада ойнаган артистлени эсге туюшоре, бир бирлери бла халар айта, уллу залга жыйшандыла. Бир кесекден къуанчылы

жырларма» деген жырны айтхандыла. Бзы бла КъМР-ни маданият министри Мухадин Кумахов артистлени башла бла алгышлагъанды. «Айтхалык актёр Константин Станиславский былай айтычу эди: «Фахмулу артист саханын патчакъды, аны исеиди, ол адам улуну ниет хазнасын өрге кетюмде. Инсанланы ақылыларын бийлей, сезимлерин къозгъай, бирде къайгы этюмде, бирде кюлдоре эмда жылпата да биледи. Къараучуну сагъышка къалдырады». Ол сөзлени сизге да жорларга болуукды. Сиз театрга искусствого къулуук этюмде сайлагъансыз, анга чырта сокурманмагъанызыгъа ийнанма. Сизни фахмузгуз къараучулагъа саугъады», дегенди.

Андан сора министр республиканы маданиятында бла санатында кеп жылланы бет жарыклы къулуук этгенлери ючюн артистлени бир къаууму КъМР-ни Маданият министрствосуну сыйлы грамоталары бла саугаланганыларын айтып, аланы ишлерине уллу ырызлыкъ бла бергенди. Ол сыйгъа тиийши болгъанлары араларында уа «Балкария» фольклор-этнография ансамблин тамата солисти Акшахьялы Азамат, баш артисти Анахаланы Дана, Къулипланы Къайсын атлы Малкарь къырагъ драма театры артисти Мырзаланы Солтан, Орус драма театры артисти Тубайланы Раиса бар эдиле.

Ахыры 2-чи бетдеди.

театрланы, Гинжи театры да артистлерин байрам бла алгышлагъандыла, бир къауумларын а грамотала бла саугалалагъандыла.

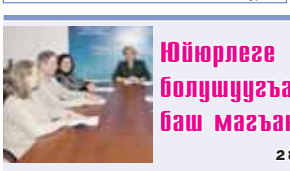
Къуанчыла келгенле эртегиле эмда буюсатдагы артистлени суратларын, Гинжи театры оюндарында аруу жасалган от жагъаны, башха декорациялары, «Балкария» эмда «Кабардинка» телесе ансамбльлени миллет кийимлерин, торлю-торлю жыллада ала тиийши болгъан

ингир башланганды. Аны Горький атлы Орус драма театры артисти Мырзаланы Аубежир бла Къабарты къырагъ драма театры артисты Жанна Тхашушова бардырдыла. Ала, келгенлени алгышлап, байрамны юсюнден къыска айтханларындан сора сахнага Атырзаланы Танзила, Альмира Албанкова, Жамал Теунов Музыкалы театры хоры бла бирге чыгып, «Мен сизге дагында толкун къарсыларыгъа ючюн

Болум Къарны аслам жаугъаны сабанлагъа себепди

Кюлюкюнге къыш суукыла артыкъ уллу хата салмайдыла, болсада ала игирек сакъланар ючюн, къыш жауса керекди. Бзы бла ол зирис, жер мылыты болуп, будайга бла арпага бютонда себеплик этеди. Аны ючюн эгиле арт кюнде Къабарты-Малкарга къар иги жаугъаны ахшы белгиле санайдыла, анга кере тирлик да бай болуп сакълагъанларын жашырын этюмдеди.

Россейкозараны келечилери да, аны белгилеп, сабанада бардырган тинтиулерини эсеплери болуп, будайга бла арпага бютонда себеплик этеди. Аны ючюн эгиле арт кюнде Къабарты-Малкарга къар иги жаугъаны ахшы белгиле санайдыла, анга кере тирлик да бай болуп сакълагъанларын жашырын этюмдеди.

Республиканы Эп молк министрствосундан билдиргенлерине кере, быйыл КъМР-де кюлюкюнге 65 минг гектардан артыкъ жерде битедиле. Башха жылла бла тенгешдиргенде, ол бир мардада турады, андан хазна кеп неда аз болмайды. УПАШАЛНЫ Мурат.

Жангычылыкъ Къонакъ юйлеге — паспортсуз

Быйылны январьдан башлап къонакъ юйлеге водитель удостоверение бла жашаргъа эркин этюмде, деп билдиреди республиканы Курортла эм туризм министрствосундан.

Аны юсюнден тозетюу тиийши жорулукага кийирилгенди, ол санда къонакъ юйлеге жумушланы жалчытыу бла нызамга да. Водитель удостоверениланы алыуу техника мурдору МБД жалчытады, ведомствону информация системалары берилген документлени керги болгъанларын бла къалгъанларын Къырагъ автономиясы бюросына юсю бла оспагъаттай тинтириди.

Андан сора да, къонакъ юйлеге отоуну тиз къыралла барыгъа эркинлик берген паспорт бла да алырға жарайды.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Тиширүлагъа талпыкъыгъа

«Юйор» миллет проекте кирген «Аналаны бла сабийлени къорулау» проектин чеклеринде республикада болгъан тиширү консультациялага эксперт классы беш УИИ аппарат алынганды.

деп билдиреди КъМР-ни Саулыкъ сакълау министрствосуну пресс-службасы.

Аладан сора да, тиширүну саулугуу не халда болгъаны билген, ингаляциялы анестезия этген аппарат, ультрадиагностикалы системала, къан басымны өлчеген приборла, электрон термометрле, медицина базманала, терк болушлыкъ беричра керекле, дагында керк башха затла, мебель да алынганды.

Жангы оборудование Каменномостское, Дыгульгей эмда Нартан элдеде акушер-гинекология кабинетле орнатылгандыла. Дагында Къашхатауда бла Анзорейде ишлене тургъан жангы тиширү консультацияла да алай оборудование бла жууукъ заманда жалчытылыкъдыла.

Битеу ол мадарла тиширүлагъа заманында, терк эмда къоркуусуз медицина болушлыкъ берилер ючюн этюмдеди.

ХОПАЛАНЫ Марзият.

Оноу Кеп сабийлы ата-аналаны пенсияларына къошулуукъу

Быйылдан башлап ата-аналаны стажларына сабийге жыл бла жарым толгунчу дерн къаргъан солуу кезуилери кирдикдиле. Аны бла байламлы страховой пенсиялары тохташдырар ючюн керек болгъан страховой стажны тергуюну нызамына толеунуле кийирилгендиле эмда ала РФ-ни Правительствосуну Председатели Михаил Мишустин къол салган бетим бла къабыл кёрюлгендиле.

Быйыл оноу беш эм андан да кеп сабийлери болгъан ата-аналаны пенсияларыны өлчемлерин ёсдорюрге он берликди. Законга тиийшиликте страховой пенсияны тохташдырар ючюн керек болгъан страховой стажга, урунган жылларындан сора да, ата-ана сабийге жыл бла жарым толгунчу дерн къаргъан кезуу да кирдикди. Быйылгы дерн уа стажга жар сабийге къаргъан кезуу киргенди, алай барысы да бирге алты жылдан кеп болмагъа керекди деп, чек салынганды. Алай бла жаланда терт сабийге къаргъан кезуу эсге алыннганды.

Бетимде дагында бир жолга эки эмда андан кеп сабий туугъанда страховой стажны тергуюну нызамы да тозетилгенди. Энди ата-ананы алай хар сабийге 1,5 жыл

толгунчу къаргъан кезуилери къаллай бирге созулгъанларына кере бирге къошулуу тергелгендиле. Бешинде айтханда, ата неда ана огузле жыл бла жарым толгунчу къаргъан эселе, аланы страховой стажларына бир жолга юч жыл къошулды.

Бетим «Страховой пенсиялары юсперинден» РФ-ни Президентини буйругуу бла жарашдырылган Федерал законну 2025 жылны январьда къабыл кёрюлген жангы мардаларын толтуруу муратда жарашдырылганды.

ЮСОПЛАНЫ Галина хазырлагъанды

Даража

«Ол уллу жүреге болгъан докторду»

Эгъан жылы ахырында Аналаны Хусейн жашы Эльдарга РФ-ни Президентини Владимир Путинни Указы бла «Россей Федерацияны сыйлы врачы» деген ат алагъаны юсюнден газетибизде билдирген эдик. Кеп болмай а, Аналаны Эльдар бла ушакъ эмит, ишле жашуруну юсюнден да топуракъ айтырын тилегенди.

Алай ушакъыбызны алында аны юсюнден ол бакъгъан саусузарлары оюмларын билдире сюйгенме. Аладан бирини айтханын ючюрге келтирсек да, тамалыкъ этерик сунма.

«Бек уллу жүреге болгъан эм иги доктор. Мени къадарым ишин тынгылы билген, терен усталыгы болгъан бу алапат адамга тубетенине ыргызма. Врачла барысы да аныча болса эдиле, баям, жер башында ауруудан адам өлмес зат. Къадарыгъыз сизни аны алына келтирген эсе, эсигизде болсун, бир затдан да къоркъмагъыз, хар зат да тап болуукду. Улуу жүрек ырызлыкъымы билдире сизге, мени Докторум Эльдар», деп жазганды Олесь Харшова.

Ана уллу Къабарты-Малкарь Республиканы да сыйлы врачы, медицина имулану докторду, профессорду, Москвада Миллет тинтиулену Н.И.Пирогов атлы университетини преподавателиди, РФ-ни Саулыкъ сакълау министрствосуну ала ауруула жаны бла имму-нзем институтуну тамата илиму къулуукъчусу. Аны бла бирге саусузарга багъуу ишин да бардырады.

Медицинада кеп жылланы бет жарыклы ишлеп, атын иги бла айтдырганы ючюн таулу жаш РФ-ни Саулыкъ сакълау министри

стерствосуну Н.И.Пирогов атлы университетини сыйлы грамоталары бла кеп кере саугаланганды. Россейни бек иги врачлары берилген «Призвание» саугъага да тиийши болганды. Анга ол сый келпелени жашууга къайтарганы ючюн берилгенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Айныу Жемталала амбулаторияны жангыртхандыла

Саулыкъ сакълауу биринчи звеносун жангыртуу регион программаны чеклеринде Жемталала амбулаторияда жангыртуу ишлени асламысы бошалгандыла. Мекемга 50 жылга жууукъ болды. Анга былай тынгылы планкъ болсун деген соругъа ремонт биринчи кере этюмде. Къурулушчула мекямны тышын бла башын жангыртхандыла, ичинде отуоланы да шөндөгюлю ишлени кере келшидиргендиле, тергелене, эшиклене эмда битеу да инженер коммуникациялары

алыштырдырдыла. Аны юсюнден республиканы оноу чукракъ Казбек Кокков кесини телеграм-каналында билдиргенди. Жангыртуу ишле баргъанда, аслам эс саусузарга кере планкъ болсун деген соругъа ремонт биринчи кере этюмде. Кабинетлени бла бөлюмлене араларында тышын бла башын бирлерине жолукъмазача этгендиле, сора врачланы сакълагъан заманда сабийлери бла келгенге не абданлагъа да алапат онгла къурагъ билдирюмде.

ОГРАНИЧЕННЫЙ НАБОР ПОДРАЗДЕЛЕНИЯ БПЛА С ВОЗМОЖНОСТЬЮ СОБЕРНИКА И ПЕРЕСОБЕРНИКА

от 4.720.000 ₽

ЗА ПЕРВЫЙ ГОД 2.200.000 ₽

ЕДИНОВРЕМЕННО

Снижение долгов до 10 млн. руб.

ОБРАЩАТЬСЯ: г. Нальчик, ул. Издирова, д. 198 Тел.: +7 (862) 679 03 45

Юйорлеге болушугъа — баш магъана

2 бет

«Ташлармы къучакълап, жеримден кюч алама»

3 бет

Къаралмай къалгъан кинону багъасы

3 бет

Суратларында — табийгъатыбызны тамашалыгы

4 бет

Юбилей

«ТАШЛАРЫМЫ КЪУЧАКЪЛАП, ЖЕРИМДЕН КЮЧ АЛАМА»

КЪМР-ни, КЪЧР-ни да халкъ поэти, КЪМР-ни Къырал сауғасыны лауреаты
Созайланы Солтанны жашы Ахматха бу кюнде 85 жыл толады.

— Ахмат, юбилей саған неди?
— Ол жашауу, келген жолу му суратды. Мен не этпадым, неге жардым? — деген сорууга жууап берген кезуем.

— Назму жазып не заманда башлагансыз? Биринчи назмуң асырмады?

— Печуилищиде окугъан заманда жазып башлаганым. Кеч-ночлоқоде 7-чи классны бошап, алай кытайчн эдик Ата журтубузга. Жалаңда башлап окугъаным. Ма ол себепден печуилищиде экзаменксз олган эдиле. Анда малкяр тиден бла адабияттан Аппайланы Шамкыз Юсуповна окугъанды. Адамлыгы, хатерлиги бла да кеплеге юлго болган адам. Ол таулу сабийеге аналарыча къарганды, кыайтырғанды. Манга да кеп игил этгенди.

Анга окугъан эдим бек биринчи назмуу. Аты «Жугутур» деп алай эди. Арта уа ата-анам да окугъ турганым. Сейр адам эди Шамкыз Юсуповна! Бир кюн, жашла да, къызла да къарат турганлай, «Коммунизмге жол» газети береди манга. Анда уа — назмуларын, суратым да! Ма алай бла, позинда биринчи атлаамларыны малкяр газетде этгенме.

— Назму жаргъа ким келендиргенди?
— Айтанымча, бек биринчиден — устазым. Андан сора — амам Науш. Аны жашуу, адамлыгы, этген ишери, тазалыгы, не кыыйнлыкъа да жашауга терс къармаздыкъа юйретени — бары да илхам бергенди. Аплаха бек инанганды амам, намаз да этгенди. Атам а, билмили адам эди да, жюто къарай эди жазганын. Ол адабият жаны бла иги дерсе бергенди манга. Казимни сыйлы атын да атам ачхан эди манга. Михаил Перломтовну да ол сюйдогренди.

— Кыайсы поэте ушаргъа сый-

генса жаш заманында?
— Школада бирде устазым: «Пущкинден, Перломтовдан къыйсын бек жаратасы?» — деп сорган эди. Анга: «Перломтовну», — дегеним эсимди. Кыргызыда да бек фахмулу поэте болгандыла. Аладан бири Апыкъул Осмонов эди. Кеп окугъ эдим аны. Кыайсын а манга не заманда да поэттен себ ийикди, уллуу, сыйлыды.

— Акъ Сыртдан манга дери — сени вузунг» деген халпарын халкъга бек жууксуду. Ол кылай жазылганды?

— Илхам кыайдан келеди? Назму жазуу не береди санга?

— Ол кекеними келеди, жердеми тууды — аны Аплахдан сора бир инсан да билемди. Хар назмуучу ке сини Аплах берген шауданы барды. Назмуу Аллах жаратды, фахмуу да Ол береди деп, алай оюм этеме мен. Назму адамны жюргенине кирди, андан чыгъды чыгаралгъанга. Берген а — ол бермеген зат жокду! Кыуанч берген, кекню, жерни да, шаудан, теири къыльч, къушну учууну, терекни буюуну да... Ол манга жашауун сюегре болушды.

— Юйде кылай къарайдыла

чыгармачылык ишинге?
— Игиликге къаратчым, ма алай. Мени улуу туксуми да поз алай къарайды — назмуларыны, киталпарны сыйлы кепюк, къачан чыгарды деп. Алай кеторедиле акъ севню, мени да.

— Акъ Сыртдан манга дери — сени вузунг» деген халпарын халкъга бек жууксуду. Ол кылай жазылганды?
— Назму жазуу Басма жаны бла кырал жашларыны кылай сакталгъан управленди (ПИТО) башлаганды. 1982 жылда уа аны Къабарты-Малкярны Радио бла телевидение кырал комитетинде баш редактор этгендиле. 1995 жылда аны «Элорсу» китал басманы таматасыны къултугуна салганды. 2003 жылда уа къалам нөггерли Соай улун Къабарты-Малкярны Жазуучула союзуун правлений председателин айыргъанды.

— 2009 жылдан бери ол Тарых эм культура эсгертелени саклау къабарты битеурессе обшествону Къабарты-Малкярда бөлюмюне таматалыкъ эди.

— Жашуу ишери Чоуланы Жабрайлыны Лоба бла Ахмат юч жаш эсдогренди. Бион аланы жашауларын тудуклары жарытады.

— Экинчи аты «Тутарды» ол халпарны. Халар десем да, анга не поэзия халар, не новелла дегре болууксуду жанр жана бла. Атам атысы Къарамырзаны Тутар деп, берелени иш да къоркъутхан сейирлик ти болганды. Сабий заманында аны юсюнден кеп эшите турганым. Ингушлула ол халпарны поэма деп чыгаргандыла, чечениле да басмагалгъандыла. Алауга да жууксуду анда айтылгъан. — Дуниада санга бек магъналы эм сыйлы неди? — Таула. Биз, таулула, бери кыайтханыбызда, таула бютюнда бийик болган эдиле. Ала адмгъа юч

НАЗМУЧИНУ ЖАШАУЖОЛУ

Ол 1941 жылда Акъ-Сууда тууганды.

Урууну жолун Басма жаны бла кырал жашларыны кылай сакталгъан управленди (ПИТО) башлаганды. 1982 жылда уа аны Къабарты-Малкярны Радио бла телевидение кырал комитетинде баш редактор этгендиле. 1995 жылда аны «Элорсу» китал басманы таматасыны къултугуна салганды. 2003 жылда уа къалам нөггерли Соай улун Къабарты-Малкярны Жазуучула союзуун правлений председателин айыргъанды.

— 2009 жылдан бери ол Тарых эм культура эсгертелени саклау къабарты битеурессе обшествону Къабарты-Малкярда бөлюмюне таматалыкъ эди.

— Жашуу ишери Чоуланы Жабрайлыны Лоба бла Ахмат юч жаш эсдогренди. Бион аланы жашауларын тудуклары жарытады.

— Экинчи аты «Тутарды» ол халпарны. Халар десем да, анга не поэзия халар, не новелла дегре болууксуду жанр жана бла. Атам атысы Къарамырзаны Тутар деп, берелени иш да къоркъутхан сейирлик ти болганды. Сабий заманында аны юсюнден кеп эшите турганым. Ингушлула ол халпарны поэма деп чыгаргандыла, чечениле да басмагалгъандыла. Алауга да жууксуду анда айтылгъан. — Дуниада санга бек магъналы эм сыйлы неди? — Таула. Биз, таулула, бери кыайтханыбызда, таула бютюнда бийик болган эдиле. Ала адмгъа юч

ӘСЕ ТУЛУ

Аналаны Татыу бла Айшат Бзынгында тогузу сабий эсдогренди. Жашууну кыыйнлыктын, тыгичлыгын да сынай, жарсыган, къуанганга да эте, балаларына билгелерин акъы бере, адегтерликке юйреткенди. Ала уакъ тау эде жашса да, эп турмушуну не кеп уарасы болса да, сабийлерине билм берирге уа итингиледи, аланы тогуздундан жетисине бийик билм да бергенди. Бюгюнкоде ала кесери юйорте къуаргандыла, атала анала болгандыла. Бирер жерде ишледиле.

Усталыгызы бийик эди аны

Татынуу бла Айшатны сабийлеринден Байдуллакы кесери а элпери эни тыгичтады. Байдуллак Орта Азияда тууганды. Малкяр халкъ Ата журтун кыайтаным, анга 8-9 жыл болуп, школгъа жюрген эсли жашкыкъ эди. Бзынгынны школун бошагъанында, ол млокке ишлерге итнуу болган эди. Кесери, колхоз оюнуула жиберип, ветеринари факультетге киреди. Андан кыайтп, колхозда бир кесек да ишледени. Жюргети уа милицияга тарханы себепли, анга да биягыкъ окуп, сюегин ишине киреди. Байдуллак бек фахмуу, юйорте адам болганды. Къызметинден окуна спортха да сюеимкени уллу эди. Студент заманында, милицияда ишлеген жылларында да, эркин тушуудан республиканы, россияли эришулеге къатышып, алчы жерлеге чыгъганды. Кеп граматала бла да септалганды. Къызметинден Къазастанда эришуледе биринчи жерле алып кыайтханды.

Милицияда аты жек барым ишлегенден сора, Ана улун Атоланы Салих аты колхозга къайтды. Ол кезинде Байдуллак милиция маилор эди. Этимде ишленде уа, школда сабийлини да юйретип турганды.

«Охо да, энди маллагъа багъа да билеме», — деп, тынчайып къалам, киталпа окуп, жангы затла билрге итингенин анасы, жигитликке эришкенди. Басма билгим терен болганы да аны бла байламы эди.

«Охо да, энди маллагъа багъа да билеме», — деп, тынчайып къалам, киталпа окуп, жангы затла билрге итингенин анасы, жигитликке эришкенди. Басма билгим терен болганы да аны бла байламы эди.

Кергеним, эшитгеним

Къарармай къалгъан кинону багъасы

Къауум адам бирге изеу къулар. Акъ-Суудан таула таба чыгуу. Хумаланда биен этерге келгени ийлыкъ бола болур. Ала чалып бошар-бошамас а юн буюларла: сакъ жуурича башлауны, терекени да къалын туман барды. Бирисе эки жашны къошда къалаурукъга боюк, кесери уа: «Кюн тохтаасы, келерибиз», — деп, юйорте метедеди.

Жамталачи Хамбийге огуз жыл чаклы деген болса уа, отпурича эдиле эсе да, келерин аладан айырма.

Хамбий кеси бла къош бир гитче телевизор алып келген эди, машинаны аккумуляторун ишлеген. Ол чёксе уа, машинаны тегерекни туурхуа алардын, аны тоқдан къырады эди.

Кюненин биринше шувъла уруш-тиош киногъа къарай туруп, аны бир сейирлик жеринде телевизорни кесю мутуз болуп башлайды. Анга тирепил тургъан жашланы ишлерине къоркъу киреди. Экси да бирча. «Кесюп къалгъан эди», — деп, телевизор таба жуугуарыкъ отпурады. Алай кептер да бармай, аны кезю, бир-эки жер жиптер, жабылады.

Жашла, секирип, аккумуляторну машинага, боюк асып атып алып, жетдиредиле. Алай ол да, пытылганы ортасында, къошундан таба жуугуарыкъ отпурады. Алай кептер да бармай, аны кезю, бир-эки жер жиптер, жабылады.

«Ай, таланган, энди уа не этпейк?» — деп, экси да ох-тук эти сюеоледи. Бзы бла, бир бирлерин сакталгъанын эшиткенча, сёз да алмай, къошун оғары манжана къарайды. Алайда уа, пытылганы ортасында, къошундан бирини аксындан «Москвичи» тура. Бурун заманаланы эсгертемсе киби, жанларын да тот басып, кеси да асыры эскиден, Сталинин заманында кыалгъан болур эди.

Жамталачи Хамбийге огуз жыл чаклы деген болса уа, отпурича эдиле эсе да, келерин аладан айырма.

Жамталачи Хамбийге огуз жыл чаклы деген болса уа, отпурича эдиле эсе да, келерин аладан айырма.

Жамталачи Хамбийге огуз жыл чаклы деген болса уа, отпурича эдиле эсе да, келерин аладан айырма.

Ауругъан малланы кеси дарман, эни багъау этип, бленденди. Ушаргъа турганды. Кёбю сюнде тууарла буюу табалмай кыыйнлып юйорчюлоде. Байдуллаха алай инеклени жауап, ичлеринден буюларын да алып, алгъа багъап тургъанын элпери уллу журмет бла айтады.

Кесери ветеринар клиникалада алмиле да хайрлана болура алай амланы. Алай бзынгыны жашны алай билими къура кени элине угъай, республика бзыны башха элперине да юлго болганды. Малланы кыыйнлы да, адам уаргъанла да келгенде болушукъ кылай Байдуллак.

— Бир кюн элибизден кесери тыгъсыз эттен бир тишуре келеди, — деп эсгеричю эди аныс Айшат. — Байдуллах а, аял эрегенден суратаня къарат, юйюнде отпурут турмай, белгилеңиз ба бар деп, ашарыды. Сюйюне кеткенел а, манга. — Да мени ол аман ауру билгенди, — деп, кюноюнор, жарсыды. Мен а: «Телими болганын, кылай айтасы», деп, ачуланган окуяна этеме. Ол ауругъан тишурю шахарга барып, анализе да бергенди, — мав доктор салган диагноз кылай болганды.

Уакъ тау эде алай жаш болганын билип, Москвадан ише чакыруу къагъат келгенде уа, Байдуллак эси тешк эди. Сау болмазлыгын билгенден сора уа: «Не да болуп, муурлуу тышана берилеңиз», деп, тишуре эди. Ма бюгон да аны гитче кырайшыды Даниял, Байдуллакны осыуын толору, аны ишин бардырады. Азы Бзынгында мап доктор болуп ишлейди.

Ашы элпимин Жабеланы Сагъатгерий байлау эсгеричю этип, «Сабийлинин окуяна къошунда эсенди, тутхан ишине жууиплыгы уа башха тау эде да белги болганына ишексиме. Кылайгъа дуугага жыйлыкъак да, мени тангыганла, бзын-бикалы, россияли эришулеге къатышып, алчы жерлеге чыгъганды. Кеп граматала бла да септалганды. Къызметинден Къазастанда эришуледе биринчи жерле алып кыайтханды.

Милицияда аты жек барым ишлегенден сора, Ана улун Атоланы Салих аты колхозга къайтды. Ол кезинде Байдуллак милиция маилор эди. Этимде ишленде уа, школда сабийлини да юйретип турганды.

ТЕМУККАЛАНЫ АСИЯТ

Мурат, талакх солуу эте, Хамбий да аны келгенде, менигере машина бла бирге экси да къошдан уакъ келгенди.

Итир алгасы болды. Кини деген кишини кезю, тишуре жасуу. Жашла, бир бирлерин да чамлана, жары «Москвичге» да билген амларнын айты, аны андан ары тортедиле.

— Алап, бу мильяны иеси: «Ол бери нек тошкенди?» — деп, сора, биз анга не айтыркъсыз? — дейди Хамбий.

Чамчы, Мурат а Хасаниданчы, андан бир он жылгъа гитчеди.

Не этсин адам бу болумда, заманын не бла оздурон?.. Айай, ол кезинде (токсанынчы жылланы азырыды) швидско самтронд айтыла болса уа, отпурича эдиле эсе да, келерин аладан айырма.

Хамбий кеси бла къош бир гитче телевизор алып келген эди, машинаны аккумуляторун ишлеген. Ол чёксе уа, машинаны тегерекни туурхуа алардын, аны тоқдан къырады эди.

Кюненин биринше шувъла уруш-тиош киногъа къарай туруп, аны бир сейирлик жеринде телевизорни кесю мутуз болуп башлайды. Анга тирепил тургъан жашланы ишлерине къоркъу киреди. Экси да бирча. «Кесюп къалгъан эди», — деп, телевизор таба жуугуарыкъ отпурады. Алай кептер да бармай, аны кезю, бир-эки жер жиптер, жабылады.

Жамталачи Хамбийге огуз жыл чаклы деген болса уа, отпурича эдиле эсе да, келерин аладан айырма.

Жамталачи Хамбийге огуз жыл чаклы деген болса уа, отпурича эдиле эсе да, келерин аладан айырма.

СОЗАЙЛАНЫ АХМАТ

ХАЛКЫНЫ МЕН ИШЛЕГЕН СУРАТЫ

Халкыны Сени жарыкъ, уллу Суратын ишледим
Тай башлады.
Аланы булут жабып кюйдю.
Суратын ишледим
Жол ташлады.
Аланы элин ойду.

ХАЛКЫНЫ СЕНИ ЖАРЫКЪ, УЛУ СУРАТЫН ИШЛЕДИМ

Халкыны Сени жарыкъ, уллу Суратын ишледим
Акъ голледе.
Ала кол болдула.
Суратын ишледим
Тау көпледе.
Ала кол болдула.

ХАЛКЫНЫ СЕНИ ЖАРЫКЪ, УЛУ СУРАТЫН ИШЛЕДИМ

Халкыны Сени жарыкъ, уллу Суратын ишледим
Жанган отта.
Ол ёчюлп къалды.
Суратын ишледим
Укан оқыда.
Ол сууду къарда.

ХАЛКЫНЫ СЕНИ ЖАРЫКЪ, УЛУ СУРАТЫН ИШЛЕДИМ

Халкыны Сени жарыкъ, уллу Суратын ишледим
Тай көпледе.
Ала жабылдыла.
Суратын ишледим
Боз көрледе.
Ала жарылдыла.
Суратын ишледим
Кыайтханды.
Энди къайда ишлейим
Сени жарыкъ, уллу суратынгы?
Кыайда?

ЭНДИ КЕСИНИГЪ БЫЗЫНДА ИШЛЕЙИМ.

Энди кесинигъ бызында ишлейим.
Берчи бызында.
Энди кесинигъ бызында ишлейим.
Тазы бызында.
Энди кесинигъ бызында ишлейим.
Кыайтханды.
Энди кесинигъ бызында ишлейим.
Азы бызында.

СЕНИ ЖАРЫКЪ, УЛУ СУРАТЫНГЫ.

Аны булут жабып кюйлаз,
Аны не элин олпмаз.

ОН НЕ КЮП БОЛМАЗ.

Он не ёчюлп къалмаз,
Он не къарда суумаз,
Он не жарылмаз,
Он не жабылмаз,
Улу суратын,
Ёморледе жашап турлукъ суратын!

МИНГИ ТАУ

«Бар жашаубузну таууса.
(Ким кетди да, сени таууса?)
Сен — бек демениги таууса»
Биз да барбыз, Минги тау турса!»

ДЕЙ ЭДИЛЕ АТА-БАБАЛА.

Бизни да ма алай юйорте.
Игилки белгича агъара,
Читингисе таулу юйюледе.

ЖЮРЕКЛЕДЕ ДА СЮЕЛСЕ,

Никотибиз, синирибиз да
Санга ушасала сюесе.
Аны унутмай жашаибыз биз да.

КЪАРАКЪАМБА КЕЛГЕНМЕ

Къарачыгъа келгениме,
Кеси юйюме келгениме.
Бу да — сени жерин деп,
Аллах манга бергенча.

КЪАНАТАЛЫН КЕЛГЕНМЕ,

Къарачыгъа келгениме,
Кеси юйюме келгениме.
Бу да — сени жерин деп,
Аллах манга бергенча.

МЕН ТИЛИМЕ СЕЛШЕСЕМ,

Хар сёзюм — манга сауға.
Таулу азы зшителе,
Кыуандадыла таула.

МЕН ТИЛИМЕ СЕЛШЕСЕМ,

Керти таулу болама.
Ташларымы къучаклап,
Жеримден кюч алама!

ЭЗ ТИЛИМН КАР СӨЗЮ

Дарман болды манга.

МЕН КЫАЙДА ДА КӨРЕМЕ

Минги тауда кюногон.
Ол кыруу тау тойюнон.
Ол башды юйюнон.

ЭГЕЧЛЕНИ КЕТОРИЮГОЗ

Жашаумда мен сукъландым
Жаланда,
Эгечлери болганыла сукъландым.
Эгечлени чырагы бек жанганды.
Эгечиси а — къарандыла къалганды.

Мен көргениме, къарындаш ёнгенде,
Эгечи уа кылай жипил жанганын.
Эгечисини азы кюно келгенде,
Жипилу да этилмилки къалганын.

АЛАХ БЕРГЕ, БОЛСА ЭДИ ЭГЕЧИМ.

Аушладан мен кыыйнлай ётерем,
Жашаумда тангча жарый кеп кечем,
Жолумда уа кеп игиллик ётерем.

ЭГЕЧ БОЛГАН ЖАНЫНДА КЪЫБЫЛА.

Эгечинг — ол баймай турган кюногонд.
Эгечлени кеторюгоз, къулупта,
Эгечинг а чагъып тургъан толюнонд.

АНА ТИЛИМЕ СЕЛШЕСЕМ

Тау тилиме селшесем,
Мен сыйфаты болама.
Жану бара тургъанлай,
Хайт деп, апты болама.

ЭЗ ТИЛИМЕ СЕЛШЕСЕМ,

Хар сёзюм — манга сауға.
Таулу азы зшителе,
Кыуандадыла таула.

МЕН ТИЛИМЕ СЕЛШЕСЕМ,

Керти таулу болама.
Ташларымы къучаклап,
Жеримден кюч алама!

ЭЗ ТИЛИМН КАР СӨЗЮ

Дарман болды манга.

Саусузланы къайгылыларын көрүп

Чемеге «Уакъ ёмор эмда тери жашау» миллет проекте кере жуукъ заманда биринчи сабий поликлиниканы къурулушу башланыркъды.

Жангы медицина учреждени болушукъны тийер ресиоде орналмакъды. Аны уллулугу 1400 квадрат метрге жетерди. Ол жангы излемлеге келишген эки къаты меким болуукду. Мында бир жолгъа 150 саусузгъа къарарна онгла куралпыкъдыла.

Проектни магъанасы районода жашауан сабийлерге не жангы бла да тийишчи медицина болушукъ талдырыркъды. Аны себепли учреждени жангы медицина эм диагностика оуборудование бла жалчы тынпыркъды.

Аны хайыры бла мында

Къошумчулукъ

МАГОМЕТЛАНЫ СУЛЕЙМАН.

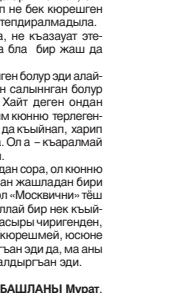
МАГОМЕТЛАНЫ СУЛЕЙМАН.

МАГОМЕТЛАНЫ СУЛЕЙМАН.

МАГОМЕТЛАНЫ СУЛЕЙМАН.

МАГОМЕТЛАНЫ СУЛЕЙМАН.

КМР-ни Жазуучуларыны союзуну таматасы Байтуугулананы Исмайыл республикада «Кыбарты-Малкыры адбият газетин» биринчи номерин юсюнден билдирди. «Аны чыгуусу», – дейди Исмайыл, – регионда тарых, маданият магъаналы иш болуугуна ийнанам».

Россейни Жазуучуларыны союзуну Кыбарты-Малкыар регион бөлүмюкө белгиси бла дуния жарыгын көргөн газет адабиятыбызны тарыхында жангы бетни ачыркыды. Биринчи атпаларны издание Россейни Президент бөлгилеген Россейни хактыларыны бирликтерини жылында эттени да бир эчкиликди.

Адабият газет ол медиа кенглик де жалаңда жангы издание болуп кыалмай, Кыбарты-Малкыарны адабиятыны айнгыны шартды, чыгармачылык кичини бирлештиге итиниретилди, жазуучулары, окуучулары, кесаматчылары араларында байланышканы кенгиртүүдө. Россей Федерацияны Президент В.В.Путин белгилегенича: «Россейни жазуучуларыны бизни

сөз искусствобууну төрөлериине сакъ көздөн кырау, бийик ниет, жарыкчыларды эма хайырлы ишлеу кыймылгата кертлик бирлешктериди. Россейни адабият ханасы

Моданият

Адабият газетибизни биринчи атпамы

эмда бөлүктюню авторлары эм иги ишери бизни маданиятыбызны, тин байлыгыбызны эмда көз кыармаларыбызны эркинликтерин кичүлөдө бек магъаналыдыла». Биз да ол жууаплыккыны иги аныглайбыз.

Россейни Жазуучуларыны союзуну председатели Б.Р.Модискин адабиятына бла окууну айныткыра эма эмда анга себептик эттерге керекбиз, дейди, аны оюмуна көрө, окууну бир зат да алыштырдыраллык туюлдуо.

Энци этхемликни редколлегияны кыаууму жаратады. Аны сатырларына республикада атлары айтылган жазуучула бла адабиятчыла, Россейни Жазуучуларыны союзуну

да, өмүрлүк тин кыйымталаны төтөрөктеринде жазуучуларыны бириктирип. Газетни бетлеринде Кыбарты-Малкыарны сейир адабияты не жанындан да ачыкканырыккыды: белгилли жазуучула бла бирге кыалмаларны энди сыйай турган авторлары жазганылары көрпозтолуктодө, кесамат статьяла, рецензияла, аналитика ушкыла басмаланырыккыдыла, адабият халла эмда оюмбөиле да ол санда.

– Газет жалаңда басма чыгармалага майдан болуп кыалмагындай, ушактыла, оюмлага эмда чыгармачылык жаны бла өсүүгө көнгик болукдуу.

– Кыбарты-Малкыарны адабият газетин», ахшы болсун жолун! Аны хар чыккыган номери ачыккылаулары, итхамны кыууанчын келтирени эмда жангы, жарык атланы жаратсын, – дейди Россейни Жазуучуларыны союзуну Кыбарты-Малкыар регион бөлүмюню правленини таматасы Байтуугулананы Исмайыл.

Жетишим

Дунияны, Европаны эм Россейни да чемпиону

Эсион келген жаш тейюбюк жетишмилери бла бизни кыуандырганлай турдыла. Аллай сауга бизге алак суучу Махилланы Азаматны жашы Умар жангы жылы алапты да эттенди. Спортну джиу-джитсу тюрлюсө бла корошкен жашыбыз озган жыл эки кере да даражалы эришүүдө миллетибизни атын айтырганды. Аллай бла апрель айда Россей шаарыда Европаны биринчилигинде ол кеси аурулугунда хорлаганды.

Ол жетишим а анга 27-28 декабрде Дондагы Ростова бардырылган дунияны чемпионтаны жол ачкыды. Анда 700 төбөр кесилери сымарк жылыгын эдиле. Бу жол да таулу жаш ТТВВБЖ халкыла аралы федерацияны версиясы бла кеси кыауумуна бек кичю болганын энти бир көрө көргөзтүп, чемпион атка тийишлигини токташдырды.

Умарны жылы ичинде эки даражалы эришүүдө да биринчи болганы бла эллипери да өтхемленеди. Ол дунияны чемпионтанында кыайткандан сора, анга кыуумлык да кыууандыла.

Биз да, хунери спортну жашыбызга тобеп, спортка кыалы бла келгенин, энчи джиу-джитсуну нек сайлагынын билгире сойгонбиз.

– Умар, бек алга жетишиминг бла алгышлайыма, сен спортну бу тюрлюсө бла корошип башлагыла кыалый бир заман болууды?

– Мен грэпплингте келгени 2 жыл чаклы болууды. Алай спортка уа беш жылдыма берген эдиле. Биринчиден, элде тутушуудан бла аскер кчюл туююшуден секциялага жюриуп тобулдым. Сора тренери, джиу-джитсу бла корошип болууну юсюнден айткыч, Нальпичке жаруу эттирген Рустам Юнусу номерин бериди да, атам бла анга атланабыз.

Тутушууну бла грэпплингги араларында алай улту башхалык болмаса да, энчикиле уа бардыла. Мында кчюлну-аякны да ачытып хорларга эркинлик берилди. Эркин тутушууда уа алай зат эттерге жарамганын барыбыз да билебиз. – Хар спортуну да мураты хорлаагыз жетиюю. Аны ючюн а тахтаусу жаруу эттерге керекди. Сени уа кылай кыууандыгы юнчюн?

– Бийгында бир солуу кюном бардыла. Квалитет конторлары не эттерим такыйкылагыла дери белгилениди. Кюндоз школдан сора тренажер залга жюриюм. Андан

сора уа 19:00 сагытандан 21:00 сагытта дери грэпплингден жарууга барам. Жалаңда ийхюн кыламы. Аш-суу бла байланыш кыайгыгы уа эришүүдө кыарыны бөлө келгери кезиде киребиз. Не десенг да, кеси аурулугунда таймазга болуучу. Кече уа замандан жатыуу бла хал бир кесек асырдык. Нек дегенде тренировка кел бешалдыла, андан сора дөркөчө да кыарыга керекди.

– Бу дунияны чемпионтаны кыайта, анда кыайсы ерсемишиг кыйынырак эми?

– Алты туюбшуну бардырырга тоштенди. Бек кыайынга эркинлик спортну бла бардыргын төртнөчө ерсемиши сайамай. Финалны юсюнден айханда, артык бек кыайгыргын эдим деп айтпаймын. Таукул хорлап эзим.

– Спорттан тышымда окуучуну башка борун да барды – школ. Анда уа кыайсы дөрселни бегирек жаратас?

– Алгебрагы, геометрияны эм физиканы. Магъаналы эришүүдө бек бардыгы кыайын ангылды. Школдан жибергенери ючюн энчи ыразылыгыны билдиргери союме. – Окууну бошагандан сора уа,

Кылай усталыккыны алыр муралысы?

– Кьоркьосуулукну Федерал службасында кыулук эттерче билим алырга кероширикчи. Бек жаратам ол ишин.

– Мындан ары спортну бу тюрлюсюнде кыайгыз деймесе?

– КММ-да кесими профессионал халда сым муратайм.

Ушакны ТАППАСХАМЛАНЫ Аминат бардыргыанды.

Саулык

Төрт операция этгендиге

Көп болмай Республиканы онкология диспансеринде урология жаны бла саусууга бир жолга төрт операция эттерге тоштенди, деп билдириледи КьМР-ни Саулык саккау министрствосуну пресс-службасындан.

сауусу юйюне жиберилгенди. Энди урология жаны бла кыйын саусууга, башха кыайынга бармай, бизде да, федерал араладача, тийиш медицина болушукта таптырдырза он болганын өтхемлени айттырды.

Операцияны кезиунде саусууну буйргинде бла базык четгисинде эт кыоулаганы кесип көтергенди, кыууундандан ташланы чыгаргандыла. Эге сала айтсак, былай операция регионда биринчи кере оюн жужалка тартылганды. Аны себепти специалистте аны эттери аллында тынгылы тинтиуу бардыргандыла. Сымнамы хирургла шиндою кыйымталы технологияны оборуваняны себепти бла операцияны жетишмилти өтюрюнгелерин белгиле айттырды. Бир вийкыдан сора

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

Прокуратура

Кыйлачыга ийнан, ахчасындан кыруу кыалганды

Нальпички шахар суудо, 53-жылпкы С.Кашуковонун ишин суозоп, терсую оюну чыгарганды. Ол РФ-ни УК-сыны 159-чу статьясыны 3-чо кесигине бузуклык этгени ючюн жууалка тартылганды. Эмида кылонысы юйюрге себептик алырга болушам деген сытау бла 46-жылпкы

КьМР-ни прокуратурасында бирге билдиргенерила, Кашуков алгын да жууалка тартылганды. Ол оюлугура кьоркьулу юйюлден инсанлаыны көчоркуну жаны бла кыярал программага кьошултурга эмда кылонысы юйюрге себептик алырга болушам деген сытау бла 46-жылпкы

тшир-удан 300 минг сомну алганды. Кьярал терсуюно оюму тюзге санап, суд эр кишини эркинликте төрт жылга сыйыргыла, бу кезиде аны битеруу нызамы колонида тутарга деп, аллай оюну чыгарганды.

УФСИН

Тинтиулуге кыатышырга чакырадыла

Быйыл 15 январьдан 15 февральга дери кезиде Россейни Аманлыкчылары терсиклерине жолуктуруу зарууда бөлүмюню полициячылары бла жаш тейю араны келечилери бирге кыуагындаыла.

Тинтиулуге кыатышырга тийгич жожку. Оюмугуну билдиргери эге эсеги, УФСИН-ни сайтында «Корруцияга кыажуу» бөлмөдө суорулга жууупла берирге

боллукду (https://07.fsin.gov.ru/rf/10/). Ведомствода «ышануулукну телефону» сау кюнню ишлейди. Жууаллы кыулукчула этген аманлыкчыларыны, коррупция, башха бузукчула бла байланыштарланы юсперден билдиргери номерге сьлешти билдиргери боллукду; 8(8662)777-93-89.

Ангылатуу

Терроризмге кыажуулукларыны көргюзтюп

Элбрус району студенттери терроризмге бла экстремизмге кыажуу жумушалага кыатышкандыла. Акцияны Россейни МВД-сыны район бөлүмюню полициячылары бла жаш тейю араны келечилери бирге кыуагындаыла. Тобешиде экстремизм жамауатка салган кьоркьула уа курт юзюлгөнүндө ниетле кылай жайлыгандарыны юсперден айттырганды. Жаш адамлары бу аманлыкчы кыаууулага кимле эмда кылай тарткандарын, Уголовый кодексге көрө аны ючюн кылай жууаплыккыга тартырга болуугун ангылатууга энчи эс бурлганды. Жаш адамлага кыажуу

руула бергендиге, кесирини оюмларыны айткандыла. ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлаганды.

Эсгертиу

Кыышга керекли магарла

Кыышда лыжалы сауга кезиунде, тири солунуу сайлагыналдан көппө республикабызда жыйыладыла. Кьяр көп жууган кезиунде уа курт юзюлгөнүндө ниетле кылай жайлыгандарыны юсперден айттырганды. Жаш адамлары бу аманлыкчы кыаууулага кимле эмда кылай тарткандарын, Уголовый кодексге көрө аны ючюн кылай жууаплыккыга тартырга болуугун ангылатууга энчи эс бурлганды. Жаш адамлага кыажуу

ламасында 30 градуска тик эмда теркек бла чырыла өсөмгөн этекледө чыгыучудула. Курт тоштен кезиде хата эсе, чырмагын заттаны тешип эмда тобулгырыккыдыны кыарынызыгыз кысып жатыгыз; – курт жеткен кезиде ауучуугуну бла бурнуугуну кюл кыат, боюнук негда жагыгыз бла жабыгыз;

– ол сизни элтип бара эсе, кыолларыгыны жоюгендеча кымылдата, аны тыш жанында кыалырга корошигыз; – курт токтагандан сора, солугуугуз айланкыра, беттигини бла көкөргөгизини кыардан тазалагыз; – тюз да он чыккындай, курту ырге жанына өрлөгө корошигыз; – куртун ичинде эсегиз, кычырмагыз, кьяр таушуну тышына жибермейди, болушук алырыны орунуна кыаруугузуз, хауаны бла жылыну тас этерикси; – жукулмазга корошигыз, сизни илти тургандары эде туттугуз, бешички кюнде окуна адамлары кутхарган кезиунде бардыла. КУЛЧАЛАНЫ Зулфия.

Олимпиада

Хунерлерин ачыккылагында

Көп болмай Кыбарты-Малкыарны онтогузу студент «Мен профессионал» деген бите тюрөсөй олимпиадада кесирин айрмалы көргозтүп, финалга чыккыганды.

Саулай алып айханда, жангы финалга дери регионладан жалаңда 29 219 адам жеталганды. Эришүүдө жаш адамла билимлерин 70 торло элден көргозторгө керек болгандыла. Аны хар ким кесине басынганна көрө сайлаганды. Башкаладан иги да көбюрк иш эттерге сойчюне да табылгандыла.

– Бу жол Кыбарты-Малкыарны келечилерини жетишмиле болуургагылар кыуандырады. Ол а кыарлары хар элде да билими эмда бийиктеги итинген жаш адамла жашаганыларын ачыккылады. Аны ючюн мындан арысында да хунерлиге биликлик эттерге керекди. Былай

Олимпиаданы ахыр кесеге быйыл февральда өткериди. Дипломла бла саугаланганыны магистратурага, аспирантурага эм ордина турга киргенде лыгалары боллукду. Майдал кылууга уа хар бирине 300 минг сом берилдикчи.

Эге сала айтсак, студентлени арасында бардырылган «Мен профессионал» деген бите тюрөсөй олимпиада «Жаш адамла эм сайбейли миллет проектин чектеринде – Россей – онганы кыярал» платформаны таматасы, «Сенеж» кыошак билим берени ары ректору Андрей Бетин.

Олимпиаданы ахыр кесеге быйыл февральда өткериди. Дипломла бла саугаланганыны магистратурага, аспирантурага эм ордина турга киргенде лыгалары боллукду. Майдал кылууга уа хар бирине 300 минг сом берилдикчи.

Эге сала айтсак, студентлени арасында бардырылган «Мен профессионал» деген бите тюрөсөй олимпиада «Жаш адамла эм сайбейли миллет проектин чектеринде – Россей – онганы кыярал» платформаны Россейни Илму эмда бийик билим беруу министрствосуну болушугу бла бардырады.

КУРДАНЛАНЫ Сулейман.

Эришүү

КьМР-ни Жарыкчыларуу эмда илму министрствосу алгаракыла «Кыбарты-Малкыар суратла» деген ат бла республиканы конкурс кыуагыан эди. Ол Орус география бирингю 100-жылпгына эмда аны регион бөлүмюню 45-жылпгына хорланганды.

Суратларында – табийгытыбызны тамашалыгы

Бу конюде уа Сабий эмда жаш тейю чыгармачылыккы койюнде конкурсу эзелптерин чыгарып, жоралганын жыйылуу болганды. Чыгармачылык конкурсу баш мураты школуну Кыбарты-Малкыарны тарых-маданият эмда табийгыт байлыгын чыгарып, сакларча эттиуде. Анга кыатышкан жаш адамла, сурат алдыра туруп, тууган жерлерине башха көздөн кыаргандыла, аны тамаша табийгытын башхалага көрктөргө корошкендери.

Конкурсу мектепчилени араларында көппө эс бургандыла. Анга 300-ден асым сурат жерилгенди. Чыгармачы эришүүдө биринчи класста окугубулгандан башап олборинчиге жери жаша бла кызла кыатышкандыла. Аланы хар бирини да эттен ишлери энчи эди, ала алдыргын суратлада табийгыт кьз кыармаларын ачыккылагындаыла.

Конкурсу тюрлю жаш санда болган кызчыкылары бла жашчыкылары араларында бардырылган иштин 1-4-кчу, 5-8-чи, 9-11-чи класстада окугубулганды. Конкурса кыатышканы ишлери сегиз тюрлю жаны бла көргозтөндиле. «Кавказны тау төпөлери», «Эртегили эсгертеме», «Табийгытны жаухарлары», «Бурун замандан кыла келген хазна», «Республиканы шиндою сыфаты», «Кыбарты-Малкыарны билимлери бла жаныуулары», «Туган жербиини адамлары», «Суратда – география».

Конкурса жиберилген суратла багга бичгенге сынауу электерте билгилди: Орус география бирингю кирген келгери Кантемиров бла Анжор Жолдашы, Сабий эм жаш тейю ардада сурат алуучула Элза Сюбеева бла Улбашианы Тамара. Ала, суратланы техника амалларына багга беруу бла чекленин кыалмай, чыгармачылыккы оюмлага, суратны ююу бла Кыбарты-Малкыарны энчилик көрпозтолук да кыаргандыла.

Жориге сайлау эттерге кыйын болган эсе да, ала эм иги суратланы айыргандыла. Аланы араларында Айшаны Малика бла Мариам, Баймурдаланы Мухаммат, Байсаланы Айза, Башийланы Алма, Белпайланы Амина, Бөлзоланы Азияла бла Айша, Болотланы Айша, Гадийланы Амира, Тупойланы Абу, Жангорзоланы Мариам, Жылыкбайланы Тамерлан, Залиханланы Айла, Кыартлыккы Хаджика, Керменланы Малика, Кьукючланы Ясмина, Мокьзаланы Салик, Малкьондуланы Элда, Мырзаланы Алия, Негерланы Шамил да алдыргылар бар эдиле.

Сайланганнага дипломла бла сертификатла берилгендери. ХОЛАЛАНЫ Марзият.

Баш редактор
КЪОНАКЛАНЫ Хасан

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

ТЕКУЛАНЫ Хауа
(баш редактору орусбасары),
ЖАНЫУРАЗЛАНЫ Накабат
(баш редактору орусбасары),
ТОКЪУЛАНЫ Борне
(ажуалы секретары),
МУСУКАЛАНЫ Сакинат,
ТИКАЛАНЫ Фатима,
ТРАМЛАНЫ Зухура,
УЛШАЛЛАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОЛА:

Редатору ирбимши – 42-63-01.
Баш редактору орусбасары – 42-38-21, 40-84-82.
Жууалы секретары – 40-28-97.
Секретариат – 40-93-62.
Корректоры, спецнашисте – 42-63-52.

РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛОМЛЕРИ:

Политика эм право – 42-24-02.
Экономика – 42-66-73.
Култура – 42-66-76.
Социал ишсе – 42-75-82.
Курорт, туризм эм спорт – 40-39-93.
Окуучуула бла байланышкыла жортооту эм жалышуу – 42-37-94.
Сурат алачуу – 40-59-18.
Энцикоректорлат – 42-68-72.
Операторла – 42-66-85.

Редакция авторла бла кыагыт жюрюмбейди.
Кюл жамалгага рецензия этилмейди эм ала артка кыайгырылмайды.

Гаркте басылганын материалла айтылган оюмла реликаны оюму бла келишимге боллукду. Ала айтылган хар зат ючюн Россей Федерацияны Басманы юсюнден законун тийишликте материалны авторлары кесери жууунадыла.

Редакция авторлардан 400 гект эттигинен (машина бла жазылган 5-6 бет) кюл аймайды.

Газет Сайканы, информация технологияны эмда асады коммуналшаны ишлери жаны бла федерал уюмлашканы (Роскомсудоруну) Кыбарты-Малкыар уюмлашканы.

2016 жылда 19 декабрьте регистраци этилгенди.

Регистрация номер – ПН № ТУ07-0118. Индекс – П 5893

Газетин басмага «КьМР-Медиа» ГКУ-ну компьютер службасы жазар эткенди.

Газет «Изаветствую» Южный регион» ООО-ну типографиясыда басмаланганды. Староволок край, Ессентуки ш., Никольский орам, 5а

Газетини ислерине тапдыруу ючюн КьМР-ни хоткыла десерт Управленисы жууунады. Телефон: 76-01-21

Газет ийыккага юч кере чыгаша – гезитере, орта, шабат конюсе.

Номерге графикте кер 19.00 сагытга кьол салында. 20.00 сагытга кьол салынганды

ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРТАНЫ

Кючмекланы Айза – дежуурый редактор, Кетегини Зулфия – жууалы секретарыла орусбасары. Баллашлы Феруза (1-чи бет), Спаланы Валентина (2-чи бет), Бийчюкылары Жангата (3-чу бет), Ахматланы Луиза (4-чу бет) – корректорла.

Тиражи 1515 экз. Заказ № 67
Багысы 13 сомду.

РЕДАКЦИЯНЫ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар,
Ленин алы проспек. 5.

электрон почта:
elbor_50@mail.ru